

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

KIRŞEHİR AHİ EVRAN ÜNİVERSİTESİ

2021 YILI SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2022

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU	9
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	10
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	10
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	10
6. DENETİM GÖRÜŞÜ	12
7. DENETİM BULGULARI	12
8. EKLER.....	32

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1: Teşkilat Yapısı.....	3
Tablo 2:İdari Personel Sayıları.....	4
Tablo 3: Akademik Personel Kadro Durumu	4
Tablo 4: 2021 Mali Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu	5
Tablo 5: 2021 Mali Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu	6
Tablo 6: Bütçe Giderlerinin 3Yıllık (2019-2021) Seyri	6
Tablo 7: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2019-2021) Seyri	7
Tablo 8: 2021 Yılı Faaliyet Sonuçları Tablosu (TL).....	8
Tablo 9: Şartlı Bağış ve Yardımlardan Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabında İzlenmesi Gerekenler	13
Tablo 10: Peşin Kira Gelirlerinden 380 Gelecek Aylara/480 Gelecek Yıllara Ait Gelirler ve 600 Gelirler Hesabında İzlenmesi Gerekenler	14

KISALTMALAR

AB	: Avrupa Birliđi
BKMYBS	: Bütünleşik Kamu Mali Yönetim Bilişim Sistemi
ISO	: Uluslararası Standart Organizasyonu
KBS	: Kamu Harcama ve Muhasebe Bilişim Sistemi
KDV	: Katma Değer Vergisi
KOP	: Konya Ovası Projesi
SGK	: Sosyal Güvenlik Kurumu
TAGEM	: Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğü
TCMB	: Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası
TS	: Türk Standartları
TÜBİTAK	: Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu
TÜFE	: Tüketici Fiyat Endeksi
ÜFE	: Üretici Fiyat Endeksi

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

1. Şartlı Bağış ve Yardım Olarak Edinilen Tutarların Şart Gerçekleşmediği Halde Doğrudan Gelir Kaydedilmesi

B. Diğer Bulgular

1. Kiraya Verilen Taşınmazlardan Peşin Tahsil Edilen Kira Bedellerinin Dönem Ayırıcı Hesaplarda İzlenmemesi

2. İhale Kapsamında Alınan Nakit Teminatların Yasal Süresi Sona Ermesine Rağmen İlgilisine İade Edilmemesi veya Hazineye Gelir Kaydedilmemesi

3. Tüketim Ambarındaki Malzemelerin Uygun Şartlarda Muhafaza Altına Alınmaması

4. Taşınır Ambarlarında Fiilen Kullanılamaz Hale Gelen Malzemelerin Bulunması

5. Fiziki Ambar Denetimlerinde Noksan ve/veya Fazlalık Tespit Edilmesi

6. Taşınır Ambarlarında Düzenli Fiziki Sayımın Yapılmaması

7. Sağlık Bakanlığı Tarafından Şartlı Bağışlanan Taşınırların Doğrudan Giderleştirilmesi

8. Yaklaşık Maliyetin Tespitinde Aşırı Sapma Gösteren Fiyat Bildirimlerinin Değerlendirmeye Alınması

9. Bir Önceki Yıl Sözleşme Fiyatlarının Yaklaşık Maliyet Hesaplamalarına Dâhil Edilmemesi

10. Gerçek veya Tüzel Tek Kişinin İhtiyaç İle İlgili Özel Bir Hakka Sahip Olduğu Gerekçe Gösterilerek Alım Yapılması

11. Yerine Getirilmesi Belli Bir Süreyi Gerektiren Doğrudan Temin Alımlarında Sözleşme Düzenlenmemesi

12. Taşınır Ambarlarında Kaydı Olmayan Tüketim ve Demirbaş Malzemelerin Bulunması

13. Mal Alım İhalesi İhale Dokümanında Eksiklikler Bulunması

14. Tek Kaynaktan Temin Edilen Mal ve Hizmetlere İlişkin Piyasa Fiyat Araştırmasının Mevzuata Uygun Yapılmaması

15. Üniversite Tarafından Kiraya Verilen Kantinlerde Süzme Sayaç Kullanılmaması
16. Adli Davalarda İcra Vekâlet Ücretlerinin İtiraz Süresi Sonunda Ödenerek İndirim Hakkından Yararlanılmaması
17. Kiraya Verilen Alanların Tıp İhale Dokümanlarında Eksikliklerin Olması
18. Kamu Lojmanının Bazı Bölümlerinden Ücret Alınmaması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Anayasa'nın 130'uncu maddesinde, çağdaş eğitim-öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde milletin ve ülkenin ihtiyaçlarına uygun insan gücü yetiştirmek amacı ile ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim-öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapmak, ülkeye ve insanlığa hizmet etmek üzere çeşitli birimlerden oluşan kamu tüzelkişiliğine ve bilimsel özerkliğe sahip üniversitelerin Devlet tarafından kanunla kurulması öngörülmüştür.

Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi Anayasa'nın yukarıda yer verilen hükmüne istinaden, 17 Mart 2006 tarih ve 26111 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu'na ek 56'ncı madde kapsamında 1 Mart 2006 tarih ve 5467 sayılı Kanun ile kurulmuştur. Ahi Evran Üniversitesinin tarihçesi, 1961 yılında kurulan Erkek İlköğretmen Okuluna dayanır. 1974 yılına kadar bu ad altında eğitim öğretim faaliyetlerine devam eden Kurum, bu tarihten itibaren Eğitim Enstitüsüne, 1982 yılında ise iki yıllık Eğitim Yüksekokuluna dönüştürülerek Gazi Üniversitesi'ne bağlanmıştır. 1988 yılında dört yıllık yüksekokul haline getirilen, 1992 yılında da Kırşehir Eğitim Fakültesi adını alan kurum, 17 Mart 2006 tarihinde "Ahi Evran Üniversitesi" adıyla bugünkü kimliğine kavuşmuştur. 18.05.2018 tarihli ve 30425 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan "Yükseköğretim Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun"un 6'ncı maddesi gereği Ahi Evran Üniversitesi ismi "Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi" olarak değiştirilmiştir.

Yükseköğretimin amaç ve ilkeleri, yükseköğretim kurumlarının ve üst kuruluşlarının teşkilatlanma, işleyiş, görev, yetki ve sorumlulukları ile eğitim-öğretim, araştırma, yayın, öğretim elemanları, öğrenciler ve diğer personel ile ilgili esaslar 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nda düzenlenmiştir.

Bu Kanun'un 12'nci maddesinde Yükseköğretim Kurumlarının görevleri sayılmakta olup bu görevler; toplumun ihtiyaçları, kalkınma planları ilke ve hedeflerine uygun bilimsel eğitim-öğretim, araştırma, yayım ve danışmanlık yapmak, bu ilke ve hedefler doğrultusunda insan gücü yetiştirmek, toplumun özellikle sanayileşme ve tarımda modernleşme alanlarında eğitilmesini sağlamak, üretimde artışı sağlayacak uygulamalı çalışmalarda bulunmak, bu amaçla döner sermaye işletmelerini kurmak ve bu faaliyetlerin geliştirilmesine ilişkin gerekli düzenlemeleri yapmak olarak özetlenebilir.

Yükseköğretim kurumları için temel mevzuat 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu ve 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanunudur. Bunların dışında üniversitelerin faaliyetlerini yürütürken tabi oldukları mevzuat ise başta 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu, 3843 sayılı Yükseköğretim Kurumlarında İkili Öğretim Yapılması, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bir Ek Madde Eklenmesi Hakkında Kanun olmak üzere, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu, 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu, 4857 sayılı İş Kanunu, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ve 6245 sayılı Harcırah Kanunu ile diğer ilgili mevzuattır.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi akademik ve idari birimlerden oluşmaktadır.

Akademik teşkilat yapısı Fakülte Dekanlıkları, Yüksekokul Müdürlükleri, Enstitü Müdürlükleri ile Araştırma ve Uygulama Merkezlerinden oluşmaktadır.

Üniversitenin idari teşkilat yapısında ise; Rektör, Senato, Üniversite Yönetim Kurulu, Rektör Yardımcıları, İç Denetim Birimi, Koordinatörlükler, Bilimsel Araştırma Birimi, Genel Sekreterlik, Daire Başkanlıkları ve Şube Müdürlükleri ile Hukuk Müşavirliği ve Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü bulunmaktadır.

Üniversitenin üst yöneticisi olan Rektör Cumhurbaşkanı tarafından, dekanlar ise Yükseköğretim Kurulunca atanmaktadır. Üniversitenin akademik karar organı Senato olup; Üniversite Yönetim Kurulu ise idari faaliyetlerde Rektöre yardımcı olmaktadır.

Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi bünyesinde Bağbaşı, Cacabey, Aşıkpasha, Kaman, Mucur ve Çiçekdağı olmak üzere 6 yerleşkede 10 fakülte, 3 yüksekokul, 3 enstitü, 7 meslek yüksekokulu bulunmaktadır.

Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi akademik ve idari birimlerine ilişkin şema aşağıdaki gibidir.

Tablo 1: Teşkilat Yapısı

I. İdari Birimler	II. Akademik Birimler
<ul style="list-style-type: none"> • Rektör • Rektör Yardımcıları • Genel Sekreterlik • İç Denetim Birimi • Hukuk Müşavirliği • Daire Başkanlıkları <p>–Bilgi İşlem Daire Başkanlığı –İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığı –Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı –Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı –Personel Daire Başkanlığı –Sağlık, Kültür ve Spor Daire Başkanlığı –Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı –Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığı</p> <ul style="list-style-type: none"> • Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü • Fakülte, Yüksek Okul ve Meslek Yüksek Okul Sekreterlikleri • Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi • Basın-Yayın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü 	<ul style="list-style-type: none"> • Fakülteler <p>– Tıp Fakültesi – Fen Edebiyat Fakültesi – Mühendislik Mimarlık Fakültesi – Ziraat Fakültesi – Eğitim Fakültesi – İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi – Neşet Ertaş Güzel Sanatlar Fakültesi – Sağlık Bilimleri Fakültesi – İslami İlimler Fakültesi – Spor Bilimleri Fakültesi</p> <ul style="list-style-type: none"> • Enstitüler: <p>– Sağlık Bilimleri Enstitüsü – Fen Bilimleri Enstitüsü – Sosyal Bilimler Enstitüsü</p> <ul style="list-style-type: none"> • Yüksekokullar <p>– Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Yüksekokulu – Yabancı Diller Yüksekokulu – Kaman Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu</p> <ul style="list-style-type: none"> • Meslek Yüksekokulları <p>– Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu – Mucur Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu – Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu – Kaman Meslek Yüksekokulu – Mucur Meslek Yüksekokulu – Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu – Çiçekdağı Meslek Yüksekokulu</p> <p>Uygulama ve Araştırma Merkezleri (21 adet)</p>

Üniversitede 2021 yıl sonu itibariyle akademik ve idari personel sayısı toplam 1.532'dir.

Bu personelden 926 kadrolu akademik personel, 6 yabancı uyruklu sözleşmeli akademik personel, 377 idari personel, 4 sözleşmeli idari personel ve 219 işçi kadrosunda personel bulunmaktadır.

Tablo 2: İdari Personel Sayıları

	Dolu	Boş	TOPLAM
Genel İdari Hizmetler	281	243	524
Sağlık Hizmetleri Sınıfı	10	222	232
Teknik Hizmetleri Sınıfı	60	42	102
Avukatlık Hizmetleri	2	0	2
Yardımcı Hizmetler	24	82	106
Din Hizmetleri	0	1	1
Toplam	377	590	967

Tablo 3: Akademik Personel Kadro Durumu

Unvan	Kadroların Doluluk Durumu			İstihdam Şekli	
	Dolu	Boş	Toplam	Tam zamanlı	Yarı zamanlı
Profesör	93	43	136	93	0
Doçent	106	70	176	106	0
Dr. Öğretim Üyesi	291	111	402	291	0
Öğretim Görevlisi	243	85	328	243	0
Araştırma Görevlisi	193	60	253	193	0
TOPLAM	926	369	1295	926	0

Üniversitenin diğer kurum ve kuruluşlarla ilişkisi:

Yükseköğretim Kurulu, Yükseköğretim kurumlarının öğretimini ve bilimsel araştırma faaliyetlerini planlamak düzenlemek, yönetmek, denetlemek, üniversitelere tahsis edilen kaynakların etkili bir biçimde kullanılmasını sağlamak ve öğretim elemanlarının yetiştirilmesi için planlama yapmakla görevlidir.

Yükseköğretim Denetleme Kurulu, Yükseköğretim Kurulu adına üniversiteleri, bağlı birimlerini, öğretim elemanlarını ve bunların faaliyetlerini gözetim ve denetim yetkisine sahiptir.

Üniversitelerce hazırlanan bütçeler, Anayasa'nın 130'uncu maddesi uyarınca Yükseköğretim Kurulu tarafından tetkik edilerek onaylanmakta, T.C. Milli Eğitim Bakanlığına sunulmakta ve merkezi yönetim bütçesinin bağlı olduğu esaslara uygun olarak yürürlüğe konulmaktadır.

1.3. Mali Yapı

“Özel Bütçeli İdare” olarak 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’nun 5436 sayılı Kanun’un 12’nci maddesi ile değiştirilmiş (II) sayılı cetvelinin (A) bölümünde sayılan Yükseköğretim Kurulu, Üniversiteler ve İleri Teknoloji Enstitüleri içerisinde yer alan Kamu İdaresi, Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile verilen hazine yardımı ve özgelirlerini kullanarak giderlerini finanse etmektedir.

2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile 236.872.000,00 TL ödenek tahsis edilen Üniversite bütçesine, yıl içerisinde 34.185.322,00 TL ödenek eklenmiş ve toplam tahsis edilen ödenek 271.057.322,00 TL’ye ulaşmış olup, ödeneğin %94,70’i yani 256.687.349,39 TL’si kullanılmıştır.

Ekonomik sınıflandırma açısından İdarenin 2021 yılı bütçesinde yer alan ödeneklerin dağılımı ve yıl sonu gerçekleştirmeleri aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

Tablo 4: 2021 Mali Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu

Ekonomik Kod	Bütçe Başlangıç Ödeneği (TL)	Toplam Ödenek (TL)	Toplam Harcanan (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)	Bütçe Giderleri İçindeki Payı (%)
01-Personel Giderleri	147.362.000,00	167.888.143,46	166.638.787,92	99,26	64,92
02-Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	22.035.000,00	24.633.074,54	24.563.244,52	99,72	9,57
03-Mal ve Hizmet Alım Giderleri	13.725.000,00	15.803.400,00	13.607.503,66	86,10	5,30
05-Cari Transferler	4.846.000,00	5.271.627,00	5.173.765,76	98,14	2,02
06-Sermaye Giderleri	48.904.000,00	57.461.077,00	46.704.047,53	81,28	18,19
TOPLAM	236.872.000,00	271.057.322,00	256.687.349,39	94,70	100

Buna göre 2021 yılında bütçe giderleri %94,70 seviyesinde gerçekleşmiştir. Mal ve hizmet alım giderleri başlangıç bütçesinde öngörülen tutar 13.725.000,00 TL olup yıl sonu gerçekleşmesi 13.607.503,66 TL’dir. Cari transfer giderlerinin başlangıç bütçesinde öngörülen tutarı 4.846.000,00 TL olup yıl sonu gerçekleşmesi 5.173.765,76 TL’dir. Cari transfer giderleri başlangıç ödeneği %6,76 oranında aşılmıştır. Personel giderleri için toplam ödenek 167.888.143,46 TL olup bu ödeneğin %99,26’sı gerçekleşmiştir. Sermaye giderleri ise başlangıç bütçesinde öngörülen tutarın altında gerçekleşmiştir.

Bunun dışında, Üniversitede Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK) destekleri, Erasmus, Mevlana ve Farabi Değişim Programları, KOP, TAGEM ve AB hibe işlemleri olmak üzere 2021 yılı içinde toplam 2.013.355,71 TL bütçe dışı kaynak kullanılmıştır.

Ekonomik sınıflandırmaya göre 2021 yılı gelir bütçesi tahmini ve gerçekleşme rakamları ise aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

Tablo 5: 2021 Mali Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu

Ekonomik Kodu	Bütçe Başlangıç Tahmini (TL)	Gerçekleşen Tutar (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)	Bütçe Gelirleri İçindeki Payı (%)
03-Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	4.193.000,00	15.963.423,83	380,72	6,38
04-Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	228.595.000,00	229.282.157,00	100,30	91,64
05-Diğer Gelirler	4.084.000,00	4.961.895,55	121,50	1,98
TOPLAM	236.872.000,00	250.207.476,38	105,63	100

Buna göre 2021 yılında gerçekleşen bütçe gelirleri, başlangıç bütçe tahmini olan 236.872.000,00 TL'nin %5,63 üzerinde 250.207.476,38 TL olarak gerçekleşmiştir. Alınan bağış ve yardımlar ile özel gelirler başlangıç bütçe tahmininin %0,30 üzerinde, teşebbüs ve mülkiyet gelirleri ise başlangıç bütçe tahmininin %280,72 üzerinde gerçekleşmiştir. Diğer gelirler de başlangıç bütçe tahmininin %21,50 üzerinde gerçekleşmiştir.

Üniversitenin bütçe gelirleri ve giderlerinin ekonomik sınıflandırmaya göre son üç yıllık seyri değişim yüzdeleri aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

Tablo 6: Bütçe Giderlerinin 3Yıllık (2019-2021) Seyri

Bütçe Giderinin Çeşidi	2019 Yılı (TL) (A)	2020 Yılı (TL) (B)	2021 Yılı (TL) (C)	2020-2019 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2021-2020 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
Personel Giderleri	114.581.882,90	134.515.756,18	166.638.787,92	17,40	23,88
SGK Devlet Prim Giderleri	17.057.367,45	19.730.892,38	24.563.244,52	15,67	24,91
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	12.982.499,03	12.523.181,86	13.607.503,66	-3,54	8,66
Cari Transferler	4.694.054,50	4.255.134,00	5.173.765,76	-9,35	21,59
Sermaye Giderleri	39.060.853,97	29.310.587,41	46.704.047,53	-24,96	59,34
TOPLAM	188.376.657,85	200.335.551,83	256.687.349,39	6,35	28,13

2021 yılında bütçe giderleri 2020 yılına göre %28,13 oranında artış göstererek 256.687.349,39 TL olarak gerçekleşmiştir.

Personel giderlerinde ve SGK Devlet Prim Giderlerinde, personel ücretlerine gelen artışlar kadar bir değişim olduğu görülmektedir. Mal ve hizmet giderlerinde ve sermaye giderlerinde 2021 yılında gerçekleşen artış ise, salgın hastalığın etkisinin azalması ve yeniden yüz yüze eğitime geçilmesinden kaynaklanmaktadır.

Tablo 7: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2019-2021) Seyri

Bütçe Gelirinin Çeşidi	2019 Yılı (TL) (A)	2020 Yılı (TL) (B)	2021 Yılı (TL) (C)	2020-2019 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2021-2020 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	4.257.237,01	4.415.406,16	16.007.654,83	3,72	262,54
Alınan Bağış ve Yardım ile Özel Gelirler	182.455.250,00	191.337.066,25	229.282.157,00	4,87	19,83
Diğer Gelirler	3.125.179,65	6.123.345,20	4.963.477,72	95,94	-18,94
TOPLAM	189.837.666,66	201.875.817,61	250.253.289,55	6,34	23,96
Bütçe Gelirlerinden Red ve İadeler Toplamı (-)	29.669,00	60.835,39	45.813,17	105,05	-24,69
NET TOPLAM	189.807.997,66	201.814.982,22	250.207.476,38	6,33	23,98

2021 yılında bütçe gelirleri 2020 yılına göre %23,98 oranında artış göstererek 250.207.476,38 TL olarak gerçekleşmiştir.

Teşebbüs ve mülkiyet gelirleri bir önceki yıla göre %262,54 oranında, alınan bağış ve yardım ile özel gelirler bir önceki yıla göre %19,83 oranında artmış, diğer gelirler ise bir önceki yıla göre %18,94 oranında azalmıştır. Teşebbüs ve mülkiyet gelirlerinde meydana gelen %262,54 oranındaki artış, Üniversitenin diğer kurumlarla yapmış olduğu şartlı bağış protokollerinden kaynaklanmaktadır.

Kurumun 2021 yılı Faaliyet Sonuçları Tablosunda Faaliyet Geliri 276.100.791,36 TL, Faaliyet Gideri 236.459.099,96 TL olup Üniversite 2021 yılını 39.478.307,41 TL olumlu faaliyet sonucu ile tamamlanmıştır.

Tablo 8: 2021 Yılı Faaliyet Sonuçları Tablosu (TL)

Faaliyet Giderleri	Faaliyet Gelirleri	İndirim, İade, İskonto Toplamı	Net gelir	Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu
236.459.099,96	276.100.791,36	163.383,99	275.937.407,37	39.478.307,41

Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi merkezi yönetim bütçesi içerisinde yer alan özel bütçeli bir kamu idaresi olmakla birlikte 5018 sayılı Kanun'da tanımlanan bütçe türleri dışında kalan döner sermaye işletmesi bütçesi de kaynakları arasında yer almaktadır.

Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi, 2021 yılını 511.928,21 TL dönem karı ile kapatmıştır.

Kırşehir Ahi Evran Üniversite'nin ortağı olduğu Teknokent bulunmamaktadır. Üniversite bünyesinde özel bütçeden ayrı olarak iktisadi işletme/sosyal tesis işletmesi bulunmakta olup, 2021 yılı faaliyet gelirleri toplamı 707.168,79 TL, faaliyet giderleri toplamı 536.382,55 TL'dir. Dönem olumlu faaliyet sonucu 170.786,24 TL olarak gerçekleşmiştir.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanun'un 49'uncu maddesi gereğince genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde uygulanacak muhasebe ve raporlama standartları Devlet Muhasebesi Standartları Kurulu tarafından belirlenmektedir. Kamu İdaresi, Kanun'un 80'inci maddesinin T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığına verdiği yetkiye istinaden Bakanlığın hazırladığı düzenlemelere tabi olup, bu kapsamda çıkarılan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ndeki muhasebe ilkeleri ile hesap planını kullanmakta, mali tabloları hazırlamakta ve Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre mali işlemlerini muhasebeleştirilmektedir.

Üniversite bütçesi, analitik bütçe hazırlama rehberi çerçevesinde hazırlanmaktadır. Özel bütçeli bir idare olan Üniversitede tahakkuk esaslı devlet muhasebe sistemi kullanılmaktadır. Üniversitenin muhasebe işlemleri Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ne tabi olarak T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın Bütünleşik Kamu Mali Yönetim Bilişim Sistemi (BKMYBS) üzerinden yürütülmektedir.

Kurum bütçesinin takibi ve muhasebe işlemleri, Genel Sekreterliğe bağlı olarak faaliyet

gösteren Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı tarafından yapılmaktadır. Kamu İdarelerinin Kesin Hesaplarının Düzenlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik uyarınca kesin hesap cetvel ve belgeleri, strateji geliştirme birimi tarafından bütçe uygulamasına esas muhasebe kayıtları dikkate alınarak hazırlanmaktadır. Kuruma ilişkin mali istatistikler ise 5018 sayılı Kanun kapsamında T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığına bildirilmektedir. Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda sayılmakta olup; denetim, bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır:

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Faaliyet sonuçları tablosu,
- Öz kaynak değişim tablosu,
- Bütçelenen ve gerçekleşen tutarların karşılaştırma tablosu,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim

hesabı icmal cetveli.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Kırşehir Ahi Evran Üniversitesinde iç kontrol sisteminin kurulması ve uygulanmasının sağlanması amacıyla Kamu İç Kontrol Standartları Uyum Eylem Planı düzenlenerek uygulamaya geçmiştir.

Kurum organizasyon yapısında görev, yetki ve sorumluluklar açık bir şekilde belirlenip yazılı hale getirilmiştir. İş akış süreçleri belirlenmiştir. Üniversitenin tüm birimlerinin web sayfalarında “İç Kontrol ve Kalite Yönetimi” modülü bulunmaktadır. Birimler, iç kontrol sistemi ile ilgili çalışmalarını, bu modüle kaydetmekte ve birim personelini, iç kontrol sistemi ile ilgili olarak bilgilendirmektedirler. Yetki devri ve sınırları yazılı olarak belirlenmiştir ve Yazışma Usulleri ve İmza Yetkileri Yönergesiyle uygulamaya geçirilmiştir. İdare yaptığı görevlendirmelerde görevler ayrılığı ilkesini dikkate almaktadır.

Personelin işe alınması, yer değiştirmesi, görevde yükselmesi, yeterlilik-performans değerlendirmesi ile disiplin hükümlerine yönelik insan kaynakları politikası belirlenmiş ve kurum çalışanlarına duyurulmuştur. Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri" ile ilgili eğitim ve bilgilendirme çalışmaları yapılmıştır. Hassas görevlere ilişkin prosedürler belirlenmiştir ve uygulanmaktadır. İhtiyaç analizine dayalı hizmet içi eğitim planlaması yapılmıştır.

İlgili personellerin katkılarıyla hazırlanan stratejik plan ve performans programı içerik olarak mevzuata uygundur. Kurumun bütçesi performans hedefleri ve faaliyetlerle ilişkilendirilmiştir. İdare Faaliyet Raporu mevzuatta öngörülen süre içerisinde yayınlanmış olup faaliyet sonuçları ve değerlendirmeler İdare Faaliyet Raporunda gösterilmekte ve duyurulmaktadır.

İdarenin kurumsal risklerinin belirlenmesi konusunda çalışmalar tamamlanmıştır. Kurum tarafından iç kontrol riskleri belirlenerek risk değerlendirmesi yapılmıştır. İdarece belirlenen risklerin kabul edilebilir düzeye indirilmesine yönelik kontrol faaliyetleri ve bu faaliyetlerden sorumlu personel belirlenmiştir.

Ön mali kontrol sistemi, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslara uygun olarak kurulmuştur. Yönetimin ihtiyaç duyduğu gerekli bilgileri ve raporları üretecek ve analiz yapma imkânı sunacak yönetim bilgi sistemi kurulmuştur. Bilgi yönetim sistemleri bilgi güvenliğini ve yedekleme gerekliliklerini sağlayacak şekilde dizayn edilmiştir. Kurumda veri kayıt ve dosyalama sistemi mevcuttur.

İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu, üst yöneticinin onayı ile görevlendirilmiştir. İdare birimlerinin katıldığı iç kontrol sistemi değerlendirmesi yapılmakta ve İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kuruluna raporlanmaktadır.

Kurumda 3 tane iç denetçi kadrosu bulunmaktadır. Bu kadrolardan 1 tanesi doludur. İç denetim birimince iç kontrol sistemine ilişkin denetim ve raporlama çalışmaları yürütülmektedir. Üst yönetici ve harcama birimleri iç kontrol güvence beyanını imzalamıştır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi 2021 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular” bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Şartlı Bağış ve Yardım Olarak Edinilen Tutarların Şart Gerçekleşmediği Halde Doğrudan Gelir Kaydedilmesi

Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi ile Spor Toto Teşkilat Başkanlığı arasında yapılan şartlı bağışa ilişkin muhasebe kayıtlarının hatalı yapıldığı, şart gerçekleşmediği halde Başkanlık tarafından gönderilen tutarların gelir olarak kaydedildiği tespit edilmiştir.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 480 Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabının işleyişini açıklayan 349'uncu maddesinin dördüncü fıkrasında; muhasebe birimlerince şartlı bağış ve yardım olarak alınan tutarların ilgisine göre 380 Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabına ya da bu hesaba alacak, 100 Kasa Hesabı veya 102 Banka Hesabı ya da ilgili diğer hesaplara borç; nakden tahsil edilen tutarlar diğer taraftan 800 Bütçe Gelirleri Hesabına alacak 805 Gelir Yansıtma Hesabına borç kaydedileceği belirtilmiştir.

Yine Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 380 Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabına ilişkin işlemleri açıklayan 297'nci maddesinde; faaliyet dönemi sonuna kadar şart kılınan amaçlar çerçevesinde kullanıldıklarında gelirler hesabına aktarılmak üzere tahsil olunan şartlı bağış ve yardımların bu hesaba kaydedileceği ifade edilmektedir.

Tablo 9: Şartlı Bağış ve Yardımlardan Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabında İzlenmesi Gerekenler

2021 Yılı Tahsil Edilen Şartlı Bağış Tutarı (TL)	600 Gelirler Hesabı (TL)	480 Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabı (TL)
10.807.076,48	10.807.076,48	10.807.076,48

Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi ile Spor Toto Teşkilat Başkanlığı arasında 06.07.2018 tarihinde imzalanan protokolde; Üniversite içerisinde gençlik merkezi yaptırılması amacı ve bu tesiste Spor Toto Teşkilat Başkanlığı reklamlarının 20 yıl süre ile yapılması şartı ile Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi'ne 25.343.222,00 TL ödenmesi kararlaştırılmıştır.

Protokol gereği Spor Toto Teşkilat Başkanlığı tarafından 2021 yılı içinde aktarılan şartlı bağış ve yardım tutarlarının şart gerçekleşmediği halde gelir olarak kaydedildiği tespit edilmiştir.

Üniversite tarafından 2021 yılı içerisinde Spor Toto Teşkilat Başkanlığı'ndan 10.807.076,48 TL tutarında şartlı bağış tahsilatı yapılmış olup bu tutarın tamamı 600 Gelirler Hesabına kaydedilmiştir. Ancak tahsil edilen şartlı bağış tutarının gelir olarak kaydedilebilmesi Üniversite tarafından gençlik merkezinin inşa ettirilmesinden sonra her yıl Spor Toto Teşkilat Başkanlığı reklamının yapılması şartına bağlanmıştır. Protokol gereği Spor Toto Teşkilat Başkanlığı tarafından aktarılan tutarların öncelikle dönem ayırıcı hesaplar olan 380 Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabında veya 480 Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabında izlenmesi, ancak şartın gerçekleşmesi halinde 600 Gelirler Hesabına alınması gerekmektedir.

Bu nedenlerle tahsil edilen 10.807.076,48 TL tutarındaki şartlı bağış ve yardımın 480 Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabında izlenmesi ve gelirlerin ait oldukları yılın mali tablolarında görülmesi gerekmektedir.

Şartlı bağış ve yardım olarak 2021 yılı içinde tahsil edilen tutarların mali tablolarda gösterilmesi için kullanılması gereken hesapların kullanılmaması, 600 Gelirler Hesabının 10.807.076,48 TL fazla, 380 Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabı ve 480 Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabının ise bu tutar kadar eksik görünmesine neden olmaktadır.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Kiraya Verilen Taşınmazlardan Peşin Tahsil Edilen Kira Bedellerinin Dönem Ayırıcı Hesaplarda İzlenmemesi

Üniversite tarafından 2021 yılı içerisinde peşin tahsil edilen kira gelirlerinin dönem ayırıcı hesaplar kullanılmaksızın tamamının 2021 döneminin geliri olarak kaydedildiği tespit edilmiştir.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 480 Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabının niteliğini açıklayan 347'nci maddesinde; bu hesabın dönem içinde tahsil edilen ancak gelecek yılların faaliyet hesaplarına dâhil edilecek olan gelirlerin izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiştir.

Aynı Yönetmelik'in 480 Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabının işleyişini açıklayan 349'uncu maddesinde ise peşin tahsil edilen gelirlerin içinde bulunulan aya ait olan kısmının 600 Gelirler Hesabına, sonraki aylarda tahakkuk ettirilmesi gerekenlerin 380 Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabına, içinde bulunulan faaliyet dönemini takip eden dönemlerde tahakkuk ettirilmesi gerekenlerin ise 480 Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabına kaydedilmesi gerektiği belirtilmektedir.

Tablo 10: Peşin Kira Gelirlerinden 380 Gelecek Aylara/480 Gelecek Yıllara Ait Gelirler ve 600 Gelirler Hesabında İzlenmesi Gerekenler

2021 Yılı 600 Gelirler Hesabına Kaydedilen Toplam Tutar (TL)	600 Gelirler Hesabı (TL)	480 Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabı (TL)
---	---	---

385.433,17	34.074,87	351.358,30
------------	-----------	------------

Üniversite tarafından 2021 yılı içerisinde 385.433,17 TL tutarında kira geliri tahsilatı yapılmış olup bu gelirlerin tamamı 2021 yılının geliri olarak 600 Gelirler Hesabına kaydedilmiştir. Ancak 385.433,17 TL tutarında peşin kira tahsilatının 34.074,87 TL'sinin 600 Gelirler Hesabında, 351.358,30 TL'sinin ise 480 Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabında izlenmesi ve gelirlerin ait oldukları yılın mali tablolarında gösterilmesi gerekmektedir.

Kira bedellerinin ilgili faaliyet döneminin geliri olarak mali tablolarda yer alması için kullanılması gereken dönem ayırıcı hesapların kullanılmaması, mali tablolarda 480 Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabının 351.358,30 TL noksan, 600 Gelirler Hesabının ise bu tutar kadar fazla görünmesine neden olmaktadır.

BULGU 2: İhale Kapsamında Alınan Nakit Teminatların Yasal Süresi Sona Ermesine Rağmen İlgilisine İade Edilmemesi veya Hazineye Gelir Kaydedilmemesi

Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi tarafından ihale edilen mal, hizmet ve yapım işleri kapsamında alınan nakit teminatların yasal süresinin sona ermesine rağmen ilgisine iade edilmediği ya da hazineye gelir kaydedilmediği tespit edilmiştir.

4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nun "İade edilemeyen teminatlar" başlıklı 14'üncü maddesinde; yapım işlerinde kesin hesap ve kesin kabul tutanağının onaylanmasından, diğer işlerde ise işin kabul tarihinden veya varsa garanti süresinin bitim tarihinden itibaren iki yıl içinde idarenin yazılı uyarısına rağmen talep edilmemesi nedeniyle iade edilemeyen kesin teminat mektuplarının hükümsüz kalacağı ve bankasına iade edileceği, teminat mektubu dışındaki teminatların ise süresinin bitiminde Hazineye gelir kaydedileceği belirtilmiştir.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 330 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabının işleyişini açıklayan 258'inci maddesinde ise; bu hesapta kayıtlı nakdi teminatlardan 4735 sayılı Kanun'un 14'üncü maddesine göre Hazine hesaplarına aktarılacak olanlar bu hesaba borç 333 Emanetler Hesabına alacak kaydedileceği ifade edilmektedir.

Buna göre ihale kapsamında alınan nakit teminatlardan iki yıl içinde idarenin yazılı uyarısına rağmen alınmayan teminatların Hazineye gelir kaydedilmesi gerekmektedir. Ancak Üniversite tarafından nakit teminatların süresinin dolduğu halde ilgisine yazılı uyarıda

bulunulmadığı, süresi dolan nakit teminatların Hazineye gelir kayıtlarının da yapılmadığı belirlenmiştir.

Belli bir süreyi dolduran nakit teminatların mali tablolarda görünmesi için kullanılması gereken hesapların kullanılmaması, mali tablolarda 330/430 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabı ile 102 Bankalar Hesabının olması gerekenden fazla, 333 Emanetler Hesabının ise olması gerekenden eksik görünmesine neden olmaktadır.

BULGU 3: Tüketim Ambarındaki Malzemelerin Uygun Şartlarda Muhafaza Altına Alınmaması

Tüketim Ambarlarında yapılan incelemede bazı ambarların raf tertip ve düzenin bulunmadığı, malların ambar olma özelliği taşımayan zarar görme ihtimali yüksek mahal ve şartlarda muhafaza edildiği, otomatik söndürme sistemi bulunmayan bazı ambarlarda yangın söndürme tüplerinin düzenli kontrol ve bakımının yapılmadığı ve ayrıca tekerlekli tip yangın söndürme cihazının bulunmadığı tespit edilmiştir.

Taşınır Mal Yönetmeliği'nin 5'inci maddesi gereğince kamu idarelerine ait taşınırların muhafazası ile görevli olan veya kendilerine kullanılmak üzere taşınır teslim edilen kamu görevlileri bu taşınırları en iyi şekilde muhafaza etmek, gerekli bakım ve onarımlarını yapmak veya yaptırmak, verilmiş amacına uygun bir şekilde kullanmak ve görevin sona ermesi veya görevden ayrılma halinde iade etmek zorundadırlar.

Bununla beraber Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik'in 99'uncu maddesinde; depolarda ve benzeri yerlerde ayrıca tekerlekli tip söndürme cihazının bulundurulması ve yangın söndürme cihazlarının periyodik kontrolü ve bakımının TS ISO 11602-2 standardına göre düzenli şekilde yapılması gerektiği hüküm altına alınmıştır.

Tüketim malzemelerinin, uygun şartlarda ve sayıma elverişli raf tertip ve düzeninde muhafaza altına alınması için gerekli önlemlerin alınması ve Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik hükümlerinin öngördüğü şekilde işlem yapılması gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 4: Taşınır Ambarlarında Fiilen Kullanılamaz Hale Gelen Malzemelerin Bulunması

Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi fakültelerinde yapılan ambar denetimleri sonucunda temizlik, tıbbi ve genel sarf malzemelerinden bazılarının iki yıllık raf ömürlerini tamamladığı, dolayısıyla artık kullanılamaz hale geldiği belirlenmiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 44'üncü maddesine dayanılarak hazırlanan Taşınır Mal Yönetmeliği'nin 5'inci maddesinin birinci fıkrasında; harcama yetkililerinin taşınırların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak edinilmesinden, kullanılmasından, kontrolünden, kayıtlarının bu Yönetmelikte belirtilen esas ve usullere göre saydam ve erişilebilir şekilde tutulmasını sağlamaktan sorumlu oldukları üçüncü fıkrasında ise; kamu idarelerine ait taşınırların muhafazası ile görevli olan veya kendilerine kullanılmak üzere taşınır teslim edilen kamu görevlilerinin bu taşınırları en iyi şekilde muhafaza etmekle, gerekli bakım ve onarımını yapmak veya yaptırmakla sorumlu oldukları hüküm altına alınmıştır.

Taşınır Mal Yönetmeliği'nin 6'ncı maddesinin dördüncü fıkrasında; taşınır kayıt yetkililerinin ambarlarında kasıt, kusur, ihmal veya tedbirsizlikleri nedeniyle meydana gelen kayıp ve noksanlıklardan sorumlu oldukları belirtilmiştir.

Yine aynı Yönetmelik'in 27'nci maddesinin birinci fıkrasında; tüketim malzemelerinin özelliklerinde, ağırlıklarında veya miktarlarında meydana gelen değişimler nedeniyle oluşan fireler, sayımda noksan çıkan taşınırlar, kaybolma gibi nedenlerle yok olan taşınırlar ya da yıpranma, kırılma veya bozulma gibi nedenlerle kullanılamaz hale gelen taşınırlar ile canlı taşınırın ölmesi halinde, "Kayıttan Düşme Teklif ve Onay Tutanağı" ve "Taşınır İşlem Fişi" düzenlenerek kayıtlardan çıkarılacağı üçüncü fıkrasında; birinci fıkrada belirtilen hallerde kasıt, kusur, ihmal veya tedbirsizlik olup olmadığı araştırılarak 5'inci madde hükmüne göre işlem yapılacağı hüküm altına alınmıştır.

Örneklem olarak seçilen Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi fakültelerine ait ambarlar üzerinde yapılan fiili/fiziki incelemede genel sarf malzemelerinin son kullanım tarihi kontrolü yapılmıştır. Yapılan incelemede 3007 litre tıbbi genel sarf malzemesi, 1350 litre genel sarf malzemesi ve 250 litre yüzey temizleyicinin iki yıllık raf ömürlerini tamamladıkları, dolayısıyla artık kullanılamaz hale geldikleri, raf ömürlerini tamamlamış sarf malzemelerinin uzun süredir ambarlarda bekletildiği tespit edilmiştir.

Bu hususlar Taşınır Mal Yönetmeliği'nin ilgili hükümlerine aykırılık teşkil ettiğinden yüklenici ile imzalanan mal alımına ilişkin sözleşmelerin “Diğer Hususlar” başlıklı maddesine ek bir maliyet talep edilmemesi şartıyla kullanım süresi dolan veya dolmak üzere olan taşınırların daha uzun miadlı olanlarla değiştirilmesi hükmü eklenmesinin uygun olacağı ve etkin bir stok yönetimi işletilerek uzun sürede tüketilen malzemelerin çok sayıda satın alınmaması veya kullanılmayan malzemelerin başka birim veya diğer idarelerin ihtiyaçlarında kullanılmasının temini gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 5: Fiziki Ambar Denetimlerinde Noksan ve/veya Fazlalık Tespit Edilmesi

Fiziki ambar denetimleri kapsamında yaptırılan örnekleme sayımlarda, kayıtlara göre, mevcut mal miktarlarında bazı kalemlerde yüksek miktarda noksan ve/veya fazlalık tespit edilmiştir. Dolayısıyla 150 İlk Madde ve Malzemeler Hesabının doğru, denk ve güvenilir olmadığı değerlendirilmektedir.

Taşınır Mal Yönetmeliği'nin 5'inci maddesi gereğince harcama yetkilileri, taşınırların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak edinilmesinden, kullanılmasından, kontrolünden, kayıtlarının bu Yönetmelikte belirtilen esas ve usullere göre saydam ve erişilebilir şekilde tutulmasını sağlamaktan sorumludur. Adı geçen Yönetmelik'in 6'ncı maddesi gereğince taşınır kayıt yetkilisi, ambarlarında kasıt, kusur, ihmal veya tedbirsizlikleri nedeniyle meydana gelen kayıp ve noksanlıklardan sorumludur.

Öte yandan aynı Yönetmelik'in 27'nci maddesi gereğince tüketim malzemelerinin özelliklerinde, ağırlıklarında veya miktarlarında meydana gelen değişimler nedeniyle oluşan fireler, sayımda noksan çıkan taşınırlar, çalınma, kaybolma gibi nedenlerle yok olan taşınırlar ya da yıpranma, kırılma veya bozulma gibi nedenlerle kullanılamaz hale gelen taşınırlar ile canlı taşınırın ölmesi halinde, Kayıttan Düşme Teklif ve Onay Tutanağı ve Taşınır İşlem Fişi düzenlenerek kayıtlardan çıkarılması sağlanır.

Bununla beraber yapılan sayım sonucunda fazla bulunan taşınırlar, Taşınır İşlem Fişi düzenlenerek kayıtlara alınır. Sayım fazlası taşınırların giriş kaydedilmesinde; söz konusu taşınırla aynı nitelikte son bir yıl içinde girişi yapılan taşınır varsa bu değer, aksi halde değer tespit komisyonu tarafından belirlenecek değer esas alınır.

Tespit edilen noksan ve/veya fazlalıkların nedeni araştırılarak belirtilen mevzuat hükümlerine göre işlem yapılması gerekmektedir.

BULGU 6: Taşınır Ambarlarında Düzenli Fiziki Sayımın Yapılmaması

Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi fakültelerinde yapılan ambar denetimleri sonucunda ambarların büyük çoğunluğunda dönem sonu ve görevlilerin değişmesinde fiili ve fiziki olarak sayım yapılmadığı tespit edilmiştir.

5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi Ve Kontrol Kanunu'nun 44'üncü maddesine dayanılarak hazırlanan Taşınır Mal Yönetmeliği'nin 5'inci maddesinin birinci fıkrasında; harcama yetkililerinin taşınırların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak edinilmesinden, kullanılmasından, kontrolünden, kayıtlarının adı geçen Yönetmelikte belirtilen esas ve usullere göre saydam ve erişilebilir şekilde tutulmasını sağlamaktan sorumlu oldukları üçüncü fıkrasında ise; kamu idarelerine ait taşınırların muhafazası ile görevli olan veya kendilerine kullanılmak üzere taşınır teslim edilen kamu görevlilerinin bu taşınırları en iyi şekilde muhafaza etmekle, gerekli bakım ve onarımını yapmak veya yaptırmakla sorumlu oldukları hüküm altına alınmıştır.

Yine Taşınır Mal Yönetmeliği'nin "Sayım ve sayım sonrası yapılacak işlemler" başlıklı 32'nci maddesinde; kamu idarelerine ait taşınırların, taşınır kayıt yetkililerinin görevlerinden ayrılmalarında, yıl sonlarında ve harcama yetkilisinin gerekli gördüğü durum ve zamanlarda sayımının yapılacağı; taşınır sayımlarının harcama yetkilisince, kendisinin veya görevlendireceği bir kişinin başkanlığında taşınır kayıt yetkilisinin de katılımıyla, en az üç kişiden oluşturulan sayım kurulu tarafından tutanakla yapılacağı belirtilmiştir.

Örnekleme olarak seçilen Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi fakültelerine ait 30 ambar üzerinde yapılan incelemede; taşınır kayıt yetkililerinin değişmesinde veya yıl sonlarında yapılması gereken sayımların fiili/fiziki olarak yapılmadığı veya KBS sistemlerinden alınan listelerin masa başında imzalanarak sayım yapılmış gibi işlem tesis edildiği tespit edilmiştir.

Sonuç olarak Taşınır Mal Yönetmeliği'nin ilgili hükümlerine uygun şekilde görevlilerin değişmesinde ve dönem veya yıl sonlarında harcama yetkilisi veya harcama yetkilisinin görevlendireceği kamu personelinin başkanlığında bir sayım komisyonu oluşturularak fiili ve fiziki şekilde taşınırların sayım ve ölçümlerinin yapılması gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 7: Sağlık Bakanlığı Tarafından Şartlı Bağışlanan Taşınırın Doğrudan Giderleştirilmesi

Sağlık Bakanlığı tarafından Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi'ne önceki yıllarda şartlı bağışlanan 100 adet bisikletin muhasebe kayıtlarında yer almadığı tespit edilmiştir.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 39'uncu maddesinde; şartlı bağış ve yardımların alındıklarında, tahsis amacına uygun olarak kullanılmak üzere ilgili hesaplara kaydedileceği belirtilmiştir.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 182'nci maddesinde; şartlı bağış ve yardım olarak elde edilen demirbaşların 255 Demirbaşlar hesabına borç, 600 Gelirler Hesabına alacak kaydedileceği hükme bağlanmıştır.

Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi ile Sağlık Bakanlığı Halk Sağlığı Müdürlüğü arasında 2016 yılında imzalanan protokol ile Halk Sağlığı Müdürlüğüne Kırşehir Ahi Evran Üniversitesine 100 adet bisiklet bağışlandığı tespit edilmiştir.

Sağlık Bakanlığı Halk Sağlığı Müdürlüğü tarafından şartlı olarak bağışlanan taşınırın 2017 yılında 150 İlk Madde ve Malzemeler Hesabına borç kaydedilerek kayıtlara alındığı, yıl sonunda ise 630 Giderler hesabına kaydedilerek kayıtlardan düşürüldüğü tespit edilmiştir. Söz konusu husus 255 Demirbaşlar Hesabının fiili durumu ile kaydi durumu arasında uyumsuzluğa neden olmaktadır.

Bu durumun, muhasebe kayıtlarının ilgili düzenlemelere uygun şekilde gerçekleştirilmesi suretiyle giderilmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 8: Yaklaşık Maliyetin Tespitinde Aşırı Sapma Gösteren Fiyat Bildirimlerinin Değerlendirmeye Alınması

Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi tarafından ihale edilen bazı mal alım ihalelerinde, yaklaşık maliyet tespit edilirken aşırı sapma gösteren fiyat bildirimlerinin yaklaşık maliyetin hesaplanmasında değerlendirmeye tabi tutulduğu tespit edilmiştir.

Mal Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliği'nin yaklaşık maliyetin hesaplanması başlıklı 8'inci maddesinde; idarenin yaklaşık maliyetin hesaplanmasında alım konusu malın niteliğini, miktarını, teslim süresini, nakliyesini, sigortasını ve diğer özel şartlarını belirterek KDV hariç fiyat bildirilmesini isteyeceği, ancak gerçek piyasa fiyatlarını yansıtmayan ve

yaklaşık maliyetin hesaplanmasında hatalara sebep olabilecek fiyat bildirimlerini ve proforma faturaları değerlendirmeye almayacağı belirtilmiştir.

Uygulama Yönetmeliği gereği yaklaşık maliyet tespit edilirken, gerçek piyasa fiyatlarını yansıtmayan ve yaklaşık maliyetin hesaplanmasında hatalara sebep olabilecek fiyat bildirimlerinin yaklaşık maliyetin tespitinde değerlendirmeye alınmaması gerekmektedir.

Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi Sağlık, Kültür ve Spor Daire Başkanlığı ve Tıp Fakültesi'nin 2021 yılında gerçekleştirdiği mal ve hizmet alım ihaleleri incelendiğinde, yaklaşık maliyet tespit edilirken, aynı mal/malzeme için verilen fiyat bildirimlerinin arasında %40'a varan sapmalar olduğu görülmüştür. Aşırı sapma gösteren bu fiyat bildirimlerinin değerlendirmeye alınması, alımı yapılacak malın yaklaşık maliyetinin doğru olarak tespit edilmesini engellediği ve olması gerekenden daha fazla ya da çok daha az yaklaşık maliyet tespit edilmesine neden olduğu değerlendirilmektedir.

Bu nedenle yaklaşık maliyet tespit edilirken gerçek piyasa fiyatlarını yansıtmayan ve yaklaşık maliyetin hatalı hesaplanmasına neden olabilecek fiyat bildirimlerinin gerekçesini belirtmek suretiyle değerlendirme dışı bırakılması gerekmektedir.

BULGU 9: Bir Önceki Yıl Sözleşme Fiyatlarının Yaklaşık Maliyet Hesaplamalarına Dâhil Edilmemesi

Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi'nin mal ve hizmet alımı ihale dokümanları üzerinde örnekleme yapılan incelemede yaklaşık maliyet bedelinin tespitinde bir önceki yıl sözleşme fiyatlarının değerlendirmeye alınmadığı tespit edilmiştir.

Mal Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliği'nin yaklaşık maliyetin hesaplanması başlıklı 8'inci maddesinde; idarelerin alımın niteliğini ve piyasa koşullarını göz önünde bulundurarak bu maddenin (a), (b), (c), (ç) ve (d) bentlerinde elde ettiği fiyatların birini, birkaçını veya tamamını kullanmak suretiyle yaklaşık maliyet hesaplaması yapacağı belirtilmiştir. Aynı maddenin ikinci fıkrasının (ç) bendinde; idare, alım konusu mal ile ilgili daha önceki dönemlerde alım yapmış ise bu alımlarda ortaya çıkan sözleşme bedellerinin, endeks veya Türkiye İstatistik Kurumu tarafından yayımlanan ilgili endekslerden uygun olanının kullanılmak suretiyle güncellenerek yaklaşık maliyetin hesaplanabileceği belirtilmiştir. Döviz ile yapılmış olan alımlarda ise Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz

alış kuru veya çapraz kur üzerinden fiyatlar güncellenerek yaklaşık maliyet hesap edilebileceği belirtilmiştir.

Her ne kadar Mal Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliği yaklaşık maliyetin hesaplanmasında idarelere farklı seçenekler sunmuş ve takdir yetkisi tanımış olsa da; yaklaşık maliyet hesaplaması yapılırken piyasadaki alım konuları mal ile ilgili önceki senelerde sözleşme yapılmış ise bu sözleşme fiyatlarının da güncellenerek yaklaşık maliyet tespitinin değerlendirilmesine katılması gerektiği değerlendirilmektedir. Zira yaklaşık maliyet oluşturulması kapsamında yazılan idare yazılarına dönüş sağlanarak yeterli sayıda teklif verilmediği incelenmiştir.

Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi Sağlık, Kültür ve Spor Daire Başkanlığı tarafından alımı gerçekleştirilen bazı mal alımı ihalelerinde bir önceki yıl veya yıllarda aynı mal/malzeme ile ilgili sözleşmeler imzalandığı halde 2021 yılında yapılacak mal alımı ihaleleri yaklaşık maliyet tespitinde değerlendirmeye tabi tutulmadığı görülmüştür. Bir önceki yıl/yıllarda alım konusu ile ilgili sözleşme fiyatlarının yaklaşık maliyetin tespitinde değerlendirmeye tabi tutulmaması, yaklaşık maliyetin gerçek piyasa fiyatlarının üzerinde belirlenmesine ve yaklaşık maliyetlerin hatalı hesaplanmasına neden olabileceği değerlendirilmektedir.

BULGU 10: Gerçek veya Tüzel Tek Kişinin İhtiyaç İle İlgili Özel Bir Hakka Sahip Olduğu Gereğe Gösterilerek Alım Yapılması

Üniversite tarafından ihtiyaç duyulan bazı hizmet alımlarının, hizmeti sağlayacak birden fazla yüklenici bulunmasına karşın; hizmet ile ilgili sadece bir gerçek veya tüzel kişinin ihtiyaç ile ilgili özel bir hakka sahip olduğu belirtilerek alım yapıldığı tespit edilmiştir.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun doğrudan temin yöntemini açıklayan 22'nci maddesinin (b) bendinde; sadece gerçek veya tüzel tek kişinin ihtiyaç ile ilgili özel bir hakka sahip olması durumunda ilan yapılmaksızın ve teminat alınmaksızın doğrudan temin usulüne başvurulabileceği belirtilmiştir.

Kamu İhale Genel Tebliği'nin 22'nci maddesinde; 04.03.2009 tarihli ve 27159 mükerrer sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan İhale Uygulama Yönetmeliklerinde 4734 sayılı Kanun'un 22'nci maddesinin (a), (b) ve (c) bentleri kapsamında idarece yapılacak alımlarda kullanılmak üzere "4734 sayılı Kanun'un 22'nci maddesinin (a), (b), (c) Bentleri Kapsamında Tek Kaynaktan Temin Edilen Mallara//Hizmetlere İlişkin Form" un yer aldığı belirtilmiştir. Buna

göre ihtiyacın gerçek veya tüzel tek kişiden yapılma sebepleri ayrıntılı şekilde ortaya koyulacağı, Kanun'un 22'nci maddesinin ilgili bentlerinde belirtilen hükümlerin uygulanabilir olmasını sağlayan sebeplerin detaylı olarak yazılacağı, bunlara ilişkin belgelerinde anılan forma ekleneceği belirtilmiştir.

Yapılacak benzer doğrudan temin alımlarında, bulguda belirtilen hususlara azami ölçüde gayret gösterileceği idarece ifade edilmiştir.

Sonuç olarak ihtiyacın sadece gerçek veya tüzel tek kişi tarafından karşılanabileceğinin tespiti yapılmadan, gerçek veya tüzel tek kişinin ihtiyaç ile ilgili özel bir hakka sahip olduğunu gösteren bir belgenin varlığı aranmadan ve servis bakım hizmetlerinin görüldüğü Ankara vilayetinde söz konusu araçlarla ilgili birden fazla yetkili servisin hizmet vermesi karşısında Kanun'un 22'nci maddesinin (b) bendi gereğince alım yapılmasının mümkün olmadığı değerlendirilmektedir.

BULGU 11: Yerine Getirilmesi Belli Bir Süreyi Gerektiren Doğrudan Temin Alımlarında Sözleşme Düzenlenmemesi

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 22'nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendine göre doğrudan temin ile gerçekleştirilen ve yapımı belirli bir süreyi gerektiren pek çok bakım onarım, yapım, tadilat işlerinde sözleşme imzalanmadığı tespit edilmiştir.

Kamu İhale Genel Tebliği'nin "Doğrudan temine ilişkin açıklamalar" başlıklı 22.1.1.3. maddesi gereğince alımı yapılacak malın teslimi veya hizmetin ya da yapım işinin belli bir süreyi gerektirmesi durumunda, alımın bir sözleşmeye bağlanması zorunludur. Doğrudan temin kapsamında imzalanacak sözleşmelerin birebir tip sözleşme olması zorunlu olmayıp daha özet ve rafine hükümler içeren bir metin olması mümkündür.

Doğrudan temin kapsamında gerçekleştirilen ve belli bir süreyi gerektiren yapım işlerinde işin idare tarafından belirlenen şart ve teknik özelliklerde yapımını garanti altına almak, kamu kaynaklarının etkin ve verimli kullanımı ile işin kontrolünü sağlamak ve ilgili işten doğabilecek hukuki ihtilafların önüne geçmek için, mevzuatın zorunlu kıldığı sözleşmelerin düzenlenmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 12: Taşınır Ambarlarında Kaydı Olmayan Tüketim ve Demirbaş Malzemelerin Bulunması

Fiziki ambar denetimlerinde bazı ambarlarda ambar kaydı olmayan demirbaş ve tüketim malzemelerinin bulunduğu tespit edilmiştir.

Bu kapsamda yapılan incelemede KBS kayıtlarında yer almayan 11 adet Toner, 37 adet A3 kâğıdı, 8 adet bağlantı kablosu, 12 adet mouse (fare), 4 adet power supply (güç kaynağı), 38 adet klavye, 4280 adet kitap, 1070 adet çeşitli sarf malzemeleri (not defteri, kalem, defter), 39 adet laboratuvar cihazı ile 1 adet üç boyutlu yazıcı tespit edilmiştir.

Taşınır Mal Yönetmeliği'nin 5'inci maddesi gereğince harcama yetkilileri taşınırların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak edinilmesinden, kullanılmasından, kontrolünden, kayıtlarının mevzuatta belirtilen esas ve usullere göre saydam ve erişilebilir şekilde tutulmasını sağlamaktan sorumludur. Adı geçen Yönetmelik'in 6'ncı maddesi gereğince taşınırların giriş ve çıkışına ilişkin kayıtları tutmak, bunlara ilişkin belge ve cetvelleri düzenlemek ve taşınır mal yönetim hesap cetvellerini istenilmesi halinde konsolide görevlisine göndermek taşınır kayıt yetkilisinin görevidir.

Sonuç olarak 255 Demirbaşlar Hesabı ile 150 İlk Madde ve Malzemeler Hesaplarının gerçek durumu yansıtması için zimmet kaydı yapıp teslim edilen demirbaş ile kullanıma verilen tüketim malzemeleri dışında (bağış ve intikaller de dahil) fiilen ambarda muhafaza edilen tüm taşınırların ambar kayıtlarında yer alması ve ambar mevcutları ile ambar kayıtlarının uyumlu olması gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 13: Mal Alım İhalesi İhale Dokümanında Eksiklikler Bulunması

Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi Sağlık Kültür ve Spor Daire Başkanlığı tarafından 2021 yılı içerisinde gerçekleştirilen Kırmızı Et ve Beyaz Et Alımı ihale dokümanında bazı eksiklikler tespit edilmiştir. Bu meyanda et tedarikine ilişkin sonraki dönem ihale dokümanlarına tüm büyükbaş hayvanlar için en az iki yaş sınırı getirilmesi, bununla birlikte damızlık niteliğini kaybettiğine ilişkin uzman veteriner hekim tarafından "Dişi Hayvan Kesim Raporu" ile belgelendirilmediği durumda doğum yapmamış damızlık vasıflı dişi hayvanların kesilmesini önleyen bir düzenleme yapılması gerektiği belirlenmiştir.

Sığır Cinsi Hayvanların Tanımlanması Tescili İzlenmesi Yönetmeliği'nin "Sığır cinsi hayvanların tanımlanması ve müracaat" başlıklı 14'üncü maddesinde; hayvanların her iki

kulağına da uygulanacak kulak küpesinin, hayvanın bireysel olarak tanımlanmasını sağlayacak aynı özgün tanımlama numarasını taşıdığı, sığır cinsi hayvanların tanımlanmasının doğumundan itibaren en geç 20 gün içinde, ancak 20 günden önce hayvan doğduğu işletmeyi terk edecekse işletmeyi terk etmeden önce gerçekleştirileceği ifade edilmiştir.

2645 sayılı Hayvan Sağlığı ve Zabıtası Yönetmeliği'nin "Ayakta muayene" başlıklı 93'üncü maddesinde; çok zayıf hayvanlar ile etleri olgunlaşmamış durumdaki genç hayvanlar, gebelik sürecinin üçte ikisini doldurmuş gebeler, bir hafta önce doğum yapmış ineklerin kesilmesine müsaade edilmeyeceği belirtilmiştir.

Sağlık Kültür ve Spor Daire Başkanlığı tarafından 2021 yılında ihale edilen ve alımı gerçekleştirilen "Kırmızı ve Beyaz Et Alımı İhalesi" kapsamında kesilen hayvanların kulak küpelerinin Tarım ve Orman Bakanlığı internet sitesinden yapılan sorgulama sonucunda; hayvanların bir kısmının henüz kesime uygun olmayan 1 yaşını bile tamamlamamış çok zayıf hayvan statüsünde olduğu, içlerinde 15 ayın altında doğum yapmamış düvelerin (dişi sığır) bulunduğu tespit edilmiştir. Bu kapsamda yaşını doldurmamış büyükbaş hayvanların ve özellikle doğum yapmamış dişi düvelerin kesilmesinin milli ekonomimize zarar oluşturduğu göz ardı edilemez bir gerçektir.

Kamu idaresinin bulguya verdiği cevapta teknik şartnameye uygun et teslim alındığı belirtilmiştir. Oysa teknik şartnameye aykırı et teslim alındığı bulgu konusu yapılmamış, teknik şartnamenin neden mer'i mevzuata uygun düzenlenmediği konu edilmiştir.

Sonuç olarak et tedarikine ilişkin sonraki dönem ihale dokümanlarına tüm büyükbaş hayvanlar için en az iki yaş sınırı getirilmesi, bununla birlikte damızlık niteliğini kaybettiğine ilişkin uzman veteriner hekim tarafından "Dişi Hayvan Kesim Raporu" ile belgelendirilmediği durumda doğum yapmamış damızlık vasıflı dişi hayvanların kesilmesini önleyen bir düzenleme yapılması gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 14: Tek Kaynaktan Temin Edilen Mal ve Hizmetlere İlişkin Piyasa Fiyat Araştırmasının Mevzuata Uygun Yapılmaması

Yapılan denetimlerde 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 22'nci maddesinin (a) ve (b) bendi gereğince yapılan alımlarda mevzuatın öngördüğü şekilde piyasa fiyat araştırmasının yapılmadığı tespit edilmiştir.

Kamu İhale Genel Tebliği'nin 22'nci maddesinde; 04.03.2009 tarihli ve 27159 mükerrer sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan İhale Uygulama Yönetmeliklerinde 4734 sayılı Kanun'un 22 nci maddesinin (a), (b) ve (c) bentleri kapsamında idarece yapılacak alımlarda kullanılmak üzere "4734 sayılı Kanun'un 22 nci maddesinin (a), (b), (c) Bentleri Kapsamında Tek Kaynaktan Temin Edilen Mallara/Hizmetlere İlişkin Form" un yer aldığı belirtilmiştir. Adı geçen Formun dipnotunda belirtildiği üzere, ihtiyacın gerçek veya tüzel tek kişiden yapılma sebepleri ayrıntılı şekilde ortaya koyulacağı, Kanun'un 22'nci maddesinin ilgili bentlerinde belirtilen hükümlerin uygulanabilir olmasını sağlayan sebepler detaylı olarak yazılacağı, bunlara ilişkin belgelerinde anılan forma ekleneceği belirtilmiştir. Ayrıca ihtiyacın neden sadece özel bir hakka sahip gerçek veya tüzel tek kişiden karşılanabileceğini detaylı olarak yazacağı, fiyat araştırması yapacağı, ihtiyaç konusu mal veya hizmetin niteliklerini tarif edeceği ve bu hususlara ilişkin bütün belgeleri forma ekleyeceği ifade olunmuştur.

4734 sayılı Kanun'un 22 nci maddesinin (a), (b), (c) Bentleri Kapsamında Tek Kaynaktan Temin Edilen Mallara/Hizmetlere İlişkin Form'un dipnotlarında belirtildiği üzere ödeme sürecinde yapılması gereken piyasa fiyat araştırması; aynı malın veya hizmetin ilgili tek kaynaktan alan diğer kamu/özel tüzel kişiliklerine veya gerçek kişilere satış fiyatı, aynı mal veya hizmet daha önce ilgili tek kaynaktan alındıysa daha önceki alım bedelinin tedavüldeki Türk parası cinsinden ise ÜFE kullanılarak, döviz cinsinden ise tespit tarihinde geçerli TCMB Döviz Alış Kuru üzerinden güncellenmesi sonucu ortaya çıkacak fiyat, ilgili tek kaynaktan istenen proforma fatura fiyatı, Ticaret Odası, Sanayi Odası veya Meslek Odası'ndan ve varsa üretim ve/veya satış yapan kurum ve kuruluşlardan alınan fiyat ve ilgili tek kaynağın internet veya sair şekilde ilan ettiği katalog fiyat tarifesi esas alınarak yapılır.

Uygulamada ödeme bedeli belirlenirken sadece alım yapılacak tek kaynağın proforma faturası dikkate alınmaktadır. Ayrıca tek kaynaktan satın alınacak mal veya hizmetin ilgili tek kaynak tarafından diğer gerçek veya tüzel kişilere satışına ilişkin faturalara yansıyan fiyatlar, ilgili tek kaynağın internette veya sair şekilde ilan ettiği katalog fiyat tarifesi, diğer kamu/özel kurumlar da dâhil daha önce alım yapılmış ise TÜFE veya döviz cinsinden güncellenen fiyatlar ve ticaret/sanayi odalarından fiyat soruşturulması yoluyla elde edilen fiyatların dikkate alınmadığı tespit edilmiştir. Oysa tek kaynaktan alım yapılırken aynı mal ya da hizmeti satın alan diğer gerçek ve tüzel kişilerin ödediği bedeller kıyaslanarak piyasa fiyat araştırması yapılması mevzuatın gereğidir.

Mevzuatın öngördüğü biçimde piyasa fiyat araştırması yapılmaması sonucunda ilgili tek kaynaktan sağlanan mal ve hizmetler için her bir idareye farklı fiyatlar teklif edilmesine ve gerçekte olması gerekenden daha yüksek bedel ödenmesine neden olunacağı değerlendirilmektedir.

Bununla beraber ilgili Kamu İdaresince da 2022 yılı itibariyle 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 22'nci maddesinin (a) ve (b) bendi gereğince yapılacak hizmet alımlarının, "Tek Kaynaktan Temin Edilen Hizmetlere İlişkin Form"da belirtildiği şekilde her türlü piyasa fiyat araştırması yapılarak, gerçek veya tüzel tek kişiden alımın hangi kapsamda yapıldığı, alımın gerçek veya tüzel tek kişiden yapılma sebepleri belirtilerek bulgu çerçevesinde gerçekleştirilmesine azami özen gösterileceği belirtilmiştir.

BULGU 15: Üniversite Tarafından Kiraya Verilen Kantinlerde Süzme Sayaç Kullanılmaması

Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi tarafından kiraya verilen kantinlerden bazılarının su sayaçlarının bulunmadığı, Üniversite tarafından tahmin edilen bedel takdiri ve değerlendirmenin de yapılmadığı tespit edilmiştir.

19.06.2007 tarih ve 26557 sayılı Hazine Taşınmazlarının İdaresi Hakkında Yönetmelik'in "Tahsisli ve Kiralanmış Yerlerdeki İşlemler" başlıklı 70'inci maddesinde; kiraya verilen yerlerin elektrik, su, doğalgaz, ısınma tesisatının mümkünse binanın genel tesisatından ayrılacağı, tesisatın teknik bakımdan müstakil hale getirilmesinin mümkün olmaması halinde, tahmin edilen bedelin tespit ve takdirinde elektrik, su, doğalgaz ve ısınma giderlerinin de ayrıca belirleneceği belirtilmiştir.

16.01.2019 tarih ve 30657 sayılı Kamu İdarelerinin Taşınmaz Kiralamalarına İlişkin Genelge'nin üçüncü fıkrasının (e) bendinde; yakıt bedelinin kira bedelinden ayrı olarak kiracı tarafından karşılanacağı açıklanmıştır.

Üniversite tarafından kiraya verilen Güzel Sanatlar Fakültesi, Mühendislik-Mimarlık Fakültesi ve Fizik Tedavi Yüksekokulu kantinlerinin su sayaçlarının binanın genel tesisatından ayrılmadığı, Üniversite tarafından tahmin edilen bedel tespit takdirinin de uygulanmadığı tespit edilmiştir. Bu durum kiralanan yerlere ait su tüketim bedelinin mevzuata aykırı olarak Üniversite tarafından karşılanmasına neden olmaktadır.

Kiralanan yerlere ait su tüketim bedellerinin kiracı tarafından karşılanmasına yönelik olarak süzme sayaç uygulamasının yapılması, bunun mümkün olmaması durumunda tahmin edilen bedel takdirinin uygulanması gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 16: Adli Davalarda İcra Vekâlet Ücretlerinin İtiraz Süresi Sonunda Ödenerek İndirim Hakkından Yararlanılmaması

Hukuk Müşavirliği tarafından Üniversite aleyhine sonuçlanan adli davalar için öngörülen icra vekâlet ücretlerinin zamanında ödenerek $\frac{1}{4}$ indirim hakkından yararlanılmadığı tespit edilmiştir.

31.12.2014 tarih ve 29222 sayılı Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nin "Konu ve kapsam" başlıklı 1'inci maddesinde; mahkemelerde, tüm hukuki yardımlarda, taraflar arasındaki uyuşmazlığı sonlandıran her türlü merci kararlarında ve ayrıca kanun gereği mahkemelerce karşı tarafa yükletilmesi gereken avukatlık ücretinin tayin ve takdirinde, Avukatlık Kanunu ve işbu tarife hükümlerinin uygulanacağı belirtilmiştir. İcra ve iflas müdürlükleri ile icra mahkemelerinde ücret başlıklı 11'inci maddesinin dördüncü fıkrasında ise; borçlunun itiraz süresi içinde borcunu ödemesi halinde tarifeye göre belirlenecek ücretin dörtte üçünün takdir edileceği belirtilmiştir.

2021 yılına ait Üniversite aleyhine sonuçlanan davalar bu kapsamda incelenmiş olup söz konusu icra vekâlet ücretlerinden bazılarının 7 günlük itiraz süresinden sonra ödendiğinden Avukatlık Asgari Ücret Tarifesinde belirtilen $\frac{1}{4}$ indirim hakkından yararlanılmadığı tespit edilmiştir.

Hukuk Müşavirliği tarafından kesin icra hesap kapağı ile birlikte muhasebe birimine yazılan ödeme yazılarında tarih de zikredilerek bu ayrıntının belirtilmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 17: Kiraya Verilen Alanların Tip İhale Dokümanlarında Eksikliklerin Olması

Bazı kiralanan alanlara ait tip idari şartname, teknik şartname ve sözleşme hükümlerinin incelenmesinde dokümanlarda bir takım eksikliklerin bulunduğu tespit edilmiştir.

İşyeri Bina ve Eklentilerinde Alınacak Sağlık ve Güvenlik Önlemlerine İlişkin Yönetmelik'in 60'ıncı maddesi gereğince her işyerinde acil yardım ekipmanlarının

bulundurulması gereklidir. İşyeri olarak kiraya verilen bazı alanların ihale dokümanlarında bu düzenlemenin kayıt altına alınmadığı belirlenmiştir. Buna göre işyeri olarak kiraya verilen tüm alanların ihale şartnamelerinde ‘acil yardım çantasının bulundurulması gerektiğine’ ilişkin bir hükmün yer alması gerekmektedir.

Ayrıca ihale dokümanlarında belirtilen kurum denetiminin hangi birimlerden, hangi meslekten, kaç kişiden oluşturulacak bir denetim komisyonu marifetiyle yürütüleceği, mutata kurum denetiminin hangi sıklıkla yapılacağı, denetimlerde aranacak belgeler ile denetim ilke ve esaslarının nelerden ibaret olduğu ve mutata denetim dışında habersiz denetimlerin olup olmayacağı hususları açıklığa kavuşturulmalıdır.

Kiralanan alanlarda kiracı tarafından çalıştırılacak personelin adli sicil belgesinin ve sağlık raporlarının istendiği, ancak çalışanların SGK bildirimlerinin istenmediği tespit edilmiştir. 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu’nun gereği olarak kayıt dışılıkla mücadele ve sigortalı yasal işçi çalıştırılmasının temini için tip ihale dokümanlarına kiralanan alanlarda çalışanların SGK bildirimleri ile prim ödemelerini gösteren belgelerin ibrazının zorunlu olduğuna yönelik düzenleme yapılması uygun olacaktır.

Öte yandan Üniversite yönetimince 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu’nun 4’üncü maddesi gereğince ‘yükseköğretimde imkân ve fırsat eşitliğini sağlayacak önlemlerin alınması’ gerekmektedir. Bu çerçevede üniversitelerin ticari işletme olmadığı, öğrencilerin eğitim ve öğrenimini önceleyen kurumlar olduğu muhakkaktır. Bu meyanda kiralanacak kafe, kantin ve lokanta gibi gıda satışının yapıldığı alanların ihale dokümanlarına, bu alanlarda kiracı tarafından öğrenciye satılacak çay, simit, poğaçaya, tost, döner, su, ayran gibi seçilecek en az beş adet temel besin ürününün satış bedeline üst sınır getirilerek ‘kurumca işletilen kantinlerdeki satış bedelini geçemeyeceğine’ ilişkin düzenleme yapılmasının adı geçen madde hükmüne uygun düşeceği değerlendirilmektedir.

Üniversite tarafından bundan sonra yapılacak kantin kafeterya, lokanta gibi kiralama alanlarının ihale dokümanları bulgular çerçevesinde düzenleneceği belirtilmiştir.

BULGU 18: Kamu Lojmanının Bazı Bölümlerinden Ücret Alınmaması

Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi’ne ait lojmanların bazı dairelerinin eşyalı ve donatılı misafirhane olarak kullanıldığı, gününbirlik veya uzun süreli misafirhane olarak kullanılan bu yerlerden ise herhangi bir ücret tahsil edilmediği tespit edilmiştir.

2946 sayılı Kamu Konutları Kanunu'nun "Kapsam" başlıklı 2'nci maddesinde; özel bütçe tarafından yurt içinde ve yurt dışında inşa ettirme, satın alma, kiralama suretiyle temin olunan ve bu kurum personelinin yararlanması için ayrılan kamu konutlarını kapsadığı hüküm altına alınmıştır.

Yine Kamu Konutları Yönetmeliği'nin "Aylık Kira Bedeli Alınmayacak Konutlar" başlıklı 25'inci maddesinde; yurt içinde Cumhurbaşkanı, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı, yurt dışında büyükelçiler, daimi delegeler, maslahatgüzarlar, askeri temsil heyetleri başkanları ve başkonsoloslar için tahsis edilen özel tahsisli konutlar ile Yönetmelik'in 5'inci maddesinin (d) bendinde belirtilen hizmet tahsisli konutlardan aylık kira bedeli alınmayacağı ifade edilmiştir.

Aynı Yönetmelik'in "Kamu Konutlarının Türleri" başlıklı 5'inci maddesinin (d) bendinde hizmet tahsisli konutların;

1) Hudut karakolu, istasyon, haberleşme, gözlem, araştırma, inşaat mahalli gibi meskün yerlerden uzak, sosyal ve ekonomik zorlukları olan, ulaşım ve iskan imkanları kısıtlı yerlerde, normal çalışma saatleriyle sınırlandırılması kabil olmadan görev başında bulundurulması gerekli olan personel,

2) İlgili kanunlarca kendilerine zata mahsus taşıt tahsis edilen makam ve rütbe sahiplerinin makam şoförü ve koruma görevlileri,

3) Kamu konutlarında görevli kapıcı, kaloriferci gibi personel,

için inşa veya tefrik edilerek tahsis edilen bina, baraka, prefabrik yapı, şantiye eklentisi, tadil edilmiş veya edilmemiş karavan, kulübe ve benzeri konutlar olduğu ifade edilmiştir.

Eşyalı misafirhane olarak kullanılan bu iki konutun, "Aylık Kira Bedeli Alınmayacak Konutlar" veya "Hizmet Tahsisli Konutlar" sınıflamasına girmediği anlaşılmaktadır.

Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi'ne ait, lojman mahiyetindeki konutlardan bazılarının "eşyalı misafirhane" olarak kullanılarak herhangi bir ücret tahsil edilmemesinin, gerek 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi Kontrol Kanunu'nun ilgili hükümleri, gerekse 2946 sayılı Kamu Konutları Kanunu ile Kamu Konutları Yönetmeliği hükümlerine uygun olmadığı değerlendirilmektedir.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<https://www.sayistay.gov.tr>

8. EKLER**EK 1: ÖNCEKİ YIL/YILLAR SAYIŞTAY DENETİM RAPORUNA İLİŞKİN İZLEME FORMU**

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl/Yıllar	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
Peşin Tahsil Edilen Kira Gelirlerinin Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabında İzlenmemesi	2020	Yerine Getirilmedi	2021 yılı Sayıştay Denetim Raporunda yer almaktadır.
Taşınır Kayıt İşlemlerinin Yönetmeliğe Uygun Yürütülmemesi	2020	Yerine Getirilmedi	2021 yılı Sayıştay Denetim Raporunda yer almaktadır.
Belli Bir Süreyi Gerektiren Doğrudan Temin Alımları İçin Sözleşme İmzalanmaması	2020	Yerine Getirilmedi	2021 yılı Sayıştay Denetim Raporunda

			yer almaktadır.
--	--	--	-----------------